

Problémy okolo značky B19

Jak název tohoto článku napovídá, chci se v něm zabývat významem dopravní značky B19, jejíž název je totožný s názvem tohoto článku, tj. Zákaz vjezdu vozidel přepravujících náklad, který může způsobit znečištění vody.

Vyhlaška **Ministerstva dopravy ČR** č. 30/2001 ze dne 10. ledna 2001, kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích hovoří v § 9 odst. 1 písmenu t) o významu této dopravní značky.

Tato dopravní značka podle této vyhlášky zakazuje vjezd vozidlům přepravujícím ropu nebo ropné materiály nebo jiné látky, které by mohly způsobit znečištění vody; množství a popřípadě i povaha nákladu mohou být uvedeny na dodatkové tabulce. Tento text způsobuje nejen dopravcům, ale i kontrolním orgánům nemalé problémy.

Prvním problémem, který se snad již podařilo vyřešit, je, zda se tento zákaz vztahuje i na vozidla, jako jsou například prázdné nevyčištěné cisterny. Přečteme-li si důkladně výše uvedené ustanovení, narazíme na slova „zakazuje vjezd vozidlům přepravujícím“. Prázdné nevyčištěné vozidlo podle mého názoru žádné nebezpečné věci nepřepравuje. Zde se v podstatě jedná o přepravu vozidla samotného z místa vykládky např. do místa dalšího plnění. K tomuto názoru se přiklonila i většina účastníků schůzky, která byla ve věci dopravní značky B19 svolána na ministerstvo dopravy.

Informace o tom, že pro následující případy „PRÁZDNÉ CISTERNOVÉ VOZIDLO“, „PRÁZDNÁ SNÍMATELNÁ CISTERNA“, „PRÁZDNÝ CISTERNOVÝ KONTEJNER“, „PRÁZDNÁ PŘEMÍSTITELNÁ CISTERNA“, „PRÁZDNÉ BATERIOVÉ VOZIDLO“, „PRÁZDNÝ MEGC“, „PRÁZDNÉ VOZIDLO“, „PRÁZDNÝ KONTEJNER“ nebo popřípadě „PRÁZDNÁ NÁDOBA“ dopravní značka B19 neplatí, protože se v těchto případech náklad nepřepравuje, bude v blízké době zveřejněna ve věstníku dopravy Ministerstva dopravy ČR.

Druhým a podle mého názoru závažnějším problémem je definování látek, na které se tento zákaz vztahuje. Podle

výše uvedené vyhlášky č. 30/2001 § 9 odst. 1 písmene t) jsou to:

- a) ropa,
- b) ropné materiály,
- c) jiné látky, které by mohly způsobit znečištění vody.

V případě ropy a ropných materiálů (látek) je situace ještě celkem přijatelná. I laikovi je známo, že pod tyto pojmy patří mimo jiné pohonné hmoty, tj. benzin, motorová nafta, dále petrolej, lehký topný olej apod.

Obtížnější je si představit, co jsou jiné látky, které mohou způsobit znečištění vody. Ve výše uvedené vyhlášce není stanoven žádný limit např. toxicity, ekotoxicky nebo biologické odbouratelnosti. Není zde ani žádný odkaz na jinou legislativu, která by se touto problematikou nebo problematikou související zabývala.

Hodnocením nebezpečných vlastností látek se přitom zabývá hned několik předpisů: jsou to mimo jiné Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí (ADR), zákon o chemických látkách a předmětech, zákon o odpadech a některé další. I když, popravdě řečeno, žádná stávající legislativa ČR se na nebezpečné látky nedívá v souvislosti s dopravní značkou B19 a důsledně tento problém neřeší.

Ve většině evropských zemí je situace v této oblasti stejná jako u nás. Výjimku tvoří sousední Německo, kde se vlastnosti látek vůči vodě posuzují podle předpisu Verwaltungsvorschrift wassergefährdende Stoffe (VwVwS). Ten rozděluje látky podle vlastností vůči vodě do čtyř kategorií: WGK0 – WGK3 (WGK – Wassergefährdungsklassen). Pouze na látky v kategorii 0 se dopravní značka B19 nevztahuje. Toto řešení z odborného hlediska pokládám za velice dobré. Osobně bych přivítal u těch případů, kde je to možné, ještě návaznost na dohodu ADR.

Využít pro hodnocení vlastností látek vůči vodě nebo navázat hodnocení těchto vlastností na jiný předpis než dohodu

ADR bych pokládal za velmi nešťastné. Značka B19 je dopravní značkou a je uvedena v prováděcí vyhlášce, kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, a dohoda ADR řeší přepravu nebezpečných věcí, tj. oba předpisy jsou určeny k regulaci silniční dopravy.

Jak by takové hodnocení mohlo vypadat? Nejprve je nutné stanovit jednoznačná kritéria pro hodnocení nebezpečných vlastností látek vůči vodě. Těchto kritérií a úhlů pohledů existuje i v české legislativě celá řada. Je tedy nutné stanovit, podle čeho se bude v tomto případě postupovat. Na základě těchto kritérií potom pro každé UN číslo přiřazené ke specifické položce (pro přesně definované látky nebo předměty) přiřadit informaci o tom, zda se na danou látku či předmět zákazová dopravní značka B19 vztahuje či nikoli.

U hromadných názvů, u nichž by to bylo možné (např. UN2929 LÁTKA TOXICKÁ, KAPALNÁ, HOŘLAVÁ, ORGANICKÁ, J. N.), provést totéž jako u specifických položek, tj. přiřadit k nim informaci o tom, zda se na danou látku či předmět zákazová dopravní značka B19 vztahuje či nikoli. U řady hromadných názvů toto možné nebude pro rozdílnost látek, které konkrétní hromadný název zahrnuje. Snad by v těchto případech bylo možné alespoň stanovit pravidla, kdy se na dané látky, v rámci konkrétního hromadného pojmenování, dopravní značka B19 vztahuje a kdy ne.

V současné době výše uvedenou informaci obsahuje pouze software ADRem distribuovaný společností DEKRA Automobil, avšak zde je tuto informaci nutno chápat pouze jako odborné doporučení, bez právní závaznosti.

Vyřešení problému s platností dopravní značky B19 ulehčí život všem zainteresovaným subjektům a zamezí diskusím o tom, na co se vlastně dopravní značka B19 vztahuje a na co ne.

Jiří Došek,
DEKRA Automobil